

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztik: Dr. KUN BÉLA és Dr. RÉVÉSZ IMRE. Főmunkatárs: Dr. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Megint a papok.

Ismertetést olvastam egyik napilapban a biharmegyei „paraszt-poétának” regényéről, amelynek bizonyára nagy kelendőse van a mostani degenerált társadalomban, mivelhogy az életnek az úgynevezett realitásairól szól. Bennünket érdekelhetne az eféle irodalmi termék már magában véve is, mint az erkölcsi aláhanyatlás egyik szomorú színtomája. De kétszeresen érdekel azért, mert a regény, amelynek címe Papok, vasárnapok, — a falusi református nép életéből veszi a tárgyát és keserves színekben rajzolja a falusi református pap és tanító életét.

Nem érdemes vele bővebben foglalkozni. Nagytehetségű, de félrecsúszott agyvelejű írók iskolát csináltak azzal, hogy a református papok életét sötét, nem is pesszimiztikus, hanem egyenesen torzképben mutassák be. Nem lehet esodálkozni rajta, ha ez a szintén tehetséges, de alacsonyabb műveltségű, szűkebb látókörű és bizonyára az osztálygyűlölettől is hevített író is a református papokon s azok családján köszörüli a tollát. Ne beszéljünk arról, hogy a regénynek, vagy írójának nincs igazsága, mert ha volna is — az én meggyőződésem szerint nincsen — olyan református pap és papi család, mint amilyenek a maga történetében szereplőt a regényíró festi, akkor sem volna igazságos a szárnalmas kivételből típust csinálni. Ellenben vizsgálódjunk egy kicsit annak az okán, hogy ilyen rémregény egyáltalán megszülethetik.

Egyik, szerintem kisebb, oka minden bizonnyal az, hogy a papi állás tekintélyének védelmében nem vagyunk elég kemények. Ha nem is olyan mértékkel, mint a regényírók rajzolgatják, bizonyára vannak megtévedett lelkeszeink s ezekkel szemben nem vagyunk a sokszor emlegetett „kálvinizmus” szelleme szerinti mértékkel szigorú erkölcsűek. Hamis emberbaráti szeretetből nem egyszer behunyjuk a szemünket olyan megtévedések előtt, amelyek alkalmasok arra, hogy a református lelki-

pásztorok túlnyomó nagy többségének kifogástalanságát elfeledtetik a közönség előtt. Ismétlem: túlnyomó részben kifogástalanéletű lelkeszeink érdekében kiméretlen szigorúsággal meg kellene tisztítani egyházunkat azoktól a csekélyszámú ugyan, de mégis nagy feltűnést keltő egyénektől, akik nem méltók világló lámpásoknak a puritán református egyház kebelében.

A másik, szerintem sokkal szomorúbb és súlyosabb ok az, hogy annak a dekadens irányzatnak, amely a magunk fészket beszennyezi, magunk is támogatói vagyunk. Írókat, akiknek tehetségét el kell ismerni, magasztalunk, megfélemlítve arról, hogy írásukkal milyen sokat ártottak a közérkölcösöknek és közelebből a mi egyházunknak. Pedig, megint csak a kálvinista puritánság szabálya szerint az volna a feladatunk, hogy az ilyen embereket — s mennél tehetségesebbek annál inkább — szükség esetén kiméretlenül is figyelmeztessük arra, hogy rossz úton járnak s működésük veszedelmet jelent. Nem lehet aztán csodálkozni azon, ha a nagytehetségűek eltévelyedését utánozzák kistehetségűek és tehetségtelenek is és előfordulhat, ami nem régeből történt, hogy református papnövendékek adnak nyilvánosság elé olyan „irodalmi” alkotást, amelyben a nagy bűnözőknek csak a bűnei vannak meg, amelyet pornografianál egyébnek alig lehet minősíteni.

A harmadik ok pedig, amit ez a Szabó Pál-féle regény szintén eszünkbe juttathat, az, hogy kissé túlságosan belemerülünk annak a magában véve nagyon tiszteletreméltó igazságnak kultiválásába, amely szerint mi a magyar nép egyháza vagyunk és ezzel kapcsolatban a közép-osztályt, az úgynevezett intelligenciát meg lehetõsen elhanyagoljuk. Ennek a következtése aztán, hogy a középosztály, amellyel nem eleget törődünk, szívesen elhiszi papjainkról a rosszat, a kevésbé intelligens osztályok pedig, amelyeket nem felemelni, hanem követni akarunk, a maga alacsonyabb szempontjai szerint ítéli meg embereinket. Végre rá kell jönni arra, hogy a magyar református pap köteles atyja lenni a magyar népnek, de atyja köteles lenni,

nem játszó társa, vagy pajtása. Azzal, ha pajtáskodik, a népnek semmi esetre sem használ, magának pedig — uti figura docet — minden esetre árt.

K. B.

Főgondnoki beszéd és püspöki cselekedet.

Néhány hete iktatták be állásába erdélyi az szász (most már, sajnos, romániai" német ág. hitv. ev.) egyház új püspökét D. Dr. Glondys Viktort. Az ő egyházalkotmányuk rendelkezése szerint a megválasztott püspöktől az esküt — megválasztása után nyomban — az országos egyházi főgondnok (Landeskirchenkurator) veszi ki s ugyanő adja át a beiktatás alkalmával a nagyszabeni főtemplom oltára előtt a beiktatott-nak a püspöki mellkeresztet. Ez alkalommal az országos főgondnok, Dr. Roth Hans Otto (aki tehát „világi ember," a bukaresti parlament tagja, a szászok egyik vezető politikusa) többek közt a következőket mondotta:

„Megreszket az emberi kéz, amikor a kereszthez nyul. Ezt én ebben a pillanatban a lelkem legmélyéig érzem. Valahol csak ezen a világon felállítják a kereszt lángoló jelét, az ember vagy meghajlik előtte, vagy pedig megriadva mellőzi el. Véres ujjal mutat föl a kereszt a földi világból a végtelenbe, a mennybe, Istenhez. A kereszt alakja és jelensége mintha ellene mondana a természetnek. Úgy látszik, mintha a keresztben az ellentét, a feszültség, a kín és a nyomorúság nyerne jelképes kifejezést. Ezért az ember a kereszt láttára először csak a saját értéktelenségét, gyarlóságát és keservesen szegény voltát érzi. S mégis, a kereszt számunkra úgy van felállítva, mint útmutató a kifürkészhetetlen és a megfoghatatlan felé... A kereszt-ről való beszéd — mondja Pál apostol — boldogság ugyan azoknak, akik elvesznek; de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje. És minekünk a mi sorsunk már mindnyájunknak homlokára nyomta egyszer a kereszt tüzes jegyét. Ilyenkor, az élet belső nagy nyomorúságában mindnyájunk lelke mélyén felfakad a vágyakozás az emberfölötti után és ezzel együtt a hit a végtelenben. Ebben áll a keresztnek enyhületet és gyógyulást adó, csodatévő ereje..." (Kirchliche Blätter, Hermannstadt, 1933. évi június 8.)

*

Ugyancsak a Kirchliche Blätter ugyane számában olvassuk azt a hírt, hogy a Hitler-kormány nyomására nagyhirtelen egységesült németbirodalmi evangélikus egyház új Reichsbischofja, Bodelschwingh Frigyes báró, a birodalmi egyháztól semmi néven nevezendő püspöki fizetést nem fog igényelni, hanem tovább is megtartja a (nagynevű atyjától alapított) bielefeld-betheli szeretetintézmények vezetését s mint eddig, úgy ezután is a „Bethel—Gemeinde"-től nyert lelkészi fizetése lesz az egye-

düli alapja életfönn tartásának. Birodalmi püspöki minőségében teendő hivatalos utazásainak stb. készkiadásait kizárólag szeretetadományokból kívánja fedezni.

*

Mi a püspöki aranykeresztékért épp oly kevésbé lelkesedünk, mint a politikai nyomás alatt nyakrafőre végrehajtott egyházi reformért s a „Reichsbischof" (tehát tulajdonképpen német protestáns primás) intézményéért. De ha már egyszer keresztet adnak egy evangéliumi hitű püspöknek, hát azt csakugyan ilyen beszéddel — ilyen „világi" beszéddel! — kell átadni. És ha már egyszer Reichsbischof lesz egy evangéliumi hitű lelkipásztorból, az csakugyan úgy legitimálhatja legjobban ezt a tisztséget, ha püspöki, vagy inkább érsekprimási „javadalmának" kérdését így intézi el.

R. I.

Generális vizitáció a felsőszabolcsi egyházmegye keleti felében.

A folyó évre Püspök úr a felsőszabolcsi egyházmegye meglátogatását vette fel vizitációs programjába. Minthogy azonban ez az egyházmegye 46 anyagyülekezetből áll s ezek közül csak 12 gyülekezetben végzett Püspök úr külföle alkalmakkor személyes szolgálatot, a látogatásra előirányzott 34 gyülekezetet két turnusra osztotta fel s ezúttal az egyházmegye keleti felére eső 17 gyülekezetet látogatta meg.

A látogatási körút május 27-én reggel kezdődött és június 6-án az esteli órákban ért véget. Püspök úr kísérőtársai voltak Maklár Károly egyházkerületi főjegyző és Futó András püspöki titkár.

Az idei tavasz szokatlanul hűvös és szeles időjárása hihetetlen mértékben mozgatta meg a Nyírség homokját és az örökös portenger kínosan ülte meg a tüdőt s tette teljesen használhatatlenné ünnepi fekete ruházatunkat.

Május 27-én reggel 7 óra 58 perckor indultunk el Debrecenből, ahol dr. Kálnoky Bedő orsz. képviselő, a felsőszabolcsi egyházmegye gondnoka csatlakozott hozzánk. Az újfahértői vasúti állomáson Porzsolt István középszabolcsi esperes üdvözölte Püspök urat és kísérte el a nyíregyházi vasúti állomásig.

Nyíregyházán díszes és hatalmas küldöttség várta Püspök urat. A vármegye, az egyházmegye, az ág. ev. testvérelekezet, a város és különféle hatóságok képviselőiben számosan hozták el meleg üdvözlő köszöntésüket. Ott voltak egyebek között dr. Mikecz Ödön főispán, Virányi Sándor alispán, Paulik János ág. ev. lelkész, dr. Bartók Jenő nyíregyházi református lelkész, dr. Szarka Sándor törvényszéki tanácselnök, egyházmegyei gondnok, Kun Szabó Gyula felsőszabolcsi esperes, dr. Nánássy Andor orsz. képviselő, dr. Bencs Kálmán polgármester, Kauzsay Ödön főszolgabíró, dr. Kiss Sándor rendőrkapitány, Kauzsay Tibor gazda-

sági főfelügyelő és sokan mások. Az egybegyűlt hatalmas küldöttség élén előbb dr. Mikecz Ödön főispán, majd dr. Bartók Jenő nyíregyházi lelkész üdvözölték Püspök urat, ki hatalmas, biznyságtevő erővel telített szép beszéddel mondott köszönetet az impozáns tisztességadásért.

Nyíregyházán autókra ült a vizitáció s előbb *Nyírtúra* községben Veress Károly lelkész, majd *Nyírbogdány*-ban Kiss György lelkész üdvözlése után *Székely*-be érkezett. Ez volt a generális látogatás első állomása. Itt is, mint minden egyházközségben pompás ünnepi keretek között fogadták Püspök urat. A határig elébe jött népes lovasbandérium, a község szélén felállított virágos diadalkapu, virágot szóró magyar díszruhás leányok, leventék sorfala és örömben úszó végelelathatlan ünneplő község kíséreték Püspök urat és kíséretét a templomhoz, ahol az ünnepi díszbe öltözött presbiterium élén a lelképásztor számos palástos környékbeli lelkész egybeseregése mellett várták és üdvözölték Püspök urat. Ez a pompás kép minden egyes meglátogatott egyházközségben megismétlődött és valóban meg lehet állapítani, hogy Püspök úr körútja mindenütt valóságos diadalmenet és felekezeti elkülönülés nélkül, a nép egységes és osztatlan közörmének ünnepi megnyilatkozása volt.

Székely néhány évvel ezelőtt még, az akkori nyughatatlan lelkész hivataloskodása idején, sokbajú ekklézsia volt. Ma azonban, Hódy Gusztáv vezetése mellett egyike legszebb rendben fejlődő kis gyülekezetünknek, hol a békesség áldásának kézzelfogható nyomai mindenütt tapasztalhatók.

Megható élmény volt, mikor Püspök úr 14 palástos lelkész élén bevonult a zsúfolásig megtelt templomba és elmondta klasszikus veretű gyönyörű imáját, apostoli áldását adva a könnyekig meghatott gyülekezetre.

A kora délutáni órákban Berkeszen keresztül *Nyírtassra* ment a generális vizitáció.

Berkesz-en rövid látogatást tett Püspök úr és kísérete gróf Vay László nagybirtokos, egyházmegyei tanácsbíró vendéglátó úri kastélyában, hol a ház magas műveltségű úrnője az anyai szeretet megható gyöngédségével mutatta be Püspök úrnak a grófi kastély legdrágább kincsét: négy gyönyörű gyermekét. A műkincsekkel tele kastély egyik legszebb ékessége a sokezer kötetes könyvtár, mely számos értékes unikummal büszkélkedik.

Ezután a vizitáció Kun Szabó Gyula esperes házában időzött néhány futó perccel, mert Berkesz, hol Püspök úr már templomszentelést végzett, ezúttal kimaradt a generális látogatás sorából.

Május 27-én délután *Nyírtass* került sorra, hol a szomszédos lelkészek tekintélyes képvisellete mellett Borbély Sándor kisvárdai főszolgabíró, e. m. tanácsbíró is megjelent Püspök úr tiszteletére.

A templomi istentisztelet után Püspök úr küldöttséget fogadott, majd látogatásokat végzett s ezalatt az egyházkerületi főjegyző és a püspöki titkár a szokásos vizsgálatot végezték el, melyről itt is és mindenütt presbiteri gyűlésen számoltak be annak eredményéről. A vizsgálat minden gyülekezetben kiterjedt az egyházközség szellemi, erkölcsi, anyagi és iskolai ügyeire, valamint a lelkészi irodavezetés és ügykezelés minden ágazatára. A megejtett vizsgálatok alapján Püspök úr mindenütt megadta a szükséges adhortációkat és ahol azt megérdemelték bőségesen osztotta ki a dicséret elismerés virágait is.

Nyírtass most sok bajjal küzdő egyházközség. A lelképásztor és a volt egyházigazgató között felmerült ellentétek és sok szabálytalanság miatt súlyos fegyelmi és közigazgatási bírósági eljárás van folyamatban. Nagyon kívánatos volna, ha a sok nyugtalanságot és békétlenséget okozó ügyek minél előbb elintéztetnének és a kívánatos rend és békesség helyreállana.

Május 28-án, vasárnap, *Laskod*-on folyt le a vizitáció. Szép ünnepi közönség töltötte meg az ősrégi templomot, mely előtt a gyülekezet adakozó készségéből beszerzett új harang, virág és himzéses kézimunkák tömegétől elborítva várta Püspök úr felavató áldását. A templomban Maklár Károly kerületi főjegyző lekiója és imádsága után Püspök úr a Róm 1: 16. alapján hatalmas biznyságtevő erővel, majd gyönyörű áldással avatta fel az új harangot, mely beszédes biznysága annak, hogy a Lélek még a mostani sorvasztó gazdasági helyzet idején is megtudja mozgatni a szíveket az adakozás készségére.

A laskodi gyülekezet vezetői Ary Antal lelképásztor és Jármay Béla főgondnok; mindketten a felsőszabolcsi egyházmegye buzgó tanácsbírái, hűséges őrállói a kisdudnyáinak, mely a buzgó vezetők szakavatott munkája révén a szép rend és belső egyetértés tiszteletreméltó képét mutatja.

A gyülekezet ünnepi örömeiben részt vett dr. Mikecz Ödön főispán és Kubinyi Géza főszolgabíró is. Laskodról eltávozott körünkől dr. Kálnoky Bedő Sándor egyházmegyei gondnok, akit parlamenti szereplése csak kevés időre engedett kíséretünkbe.

Május 29-én *Petneháza*-ra vitt utunk. Ez a kis gyülekezetünk most nagy szomorúságban és árvaságban van ifjú lelkésze, néh. Ablonczy Béla tragikus elhalálózása miatt. A szerencsétlen lelképásztor influenzában elhunyt sógora temetésére ment el s a halottasháznál maga is elkapván a ragályos betegséget, többé haza sem térhetett s április 23-án a debreceni klinikán elhunyt.

Délután *Nyírkárszra* ment a vizitáció, ahol azt Ormós István lelkész és Kérchy Péter ny. táblabíró, egyházközségi főgondnok vezetése mellett feltűnő ünnepi pompával fogadta a kis gyülekezet.

A szép rendben levő egyházközség megnyugtató képe mellett jól esett látni a felekezeti egyetértés mindenütt megnyilvánuló jeleit, amikről úgy a róm. kath., mint a görög kath. lelkészek vezetése mellett tisztelgő küldöttségek, valamint az izraelita hitközség által felállított héber feliratú diadalkapuk is bizonyosságot adtak.

Május 30-án *Nyírmadára* érkezünk. A népes község egész lakossága ünnepi pompával várta Püspök urat, kinek bevonulását valóságos virágözönbe borította.

A hatalmas templom minden része megtelt ünnepi közönséggel, mely buzgó áhitattal hallgatta meg Maklár Károly ker. főjegyző lekciónja és imádsága után Püspök úrnak a Példabeszédes könyv XXX: 8. v. alapján tartott s a gazdasági nyomorúságban is vigasztalást nyújtó gyönyörű prédikációját. Különleges érdekessége volt itt az istentiszteletnek az a meghatározó és minden lelket megindító beszéde, melylyel nyolc felnőtt áttértet a János ev. XIV: 6. alapján tartott igen szép beszédével megerősített.

A megejtett vizsgálat példás szép rendben találta az egyházközség ügyeit, melyek a buzgó lelkipásztor Keresztesy László és a mindenben hűséges főgondnok Hunyady Béla értékes vezetése alatt valóban jó kezekben vannak. Az egyházközség birtokában remek úrasztali edények és terítők vannak az 1600-as évek elejéről. A küldöttségek egész sora tisztelgett itt Püspök úr előtt s ezek sorában volt a szomszéd beregi egyházmegyének több lelkésze is.

Május 31-én délelőtt *Gyulaházán*, délután *Gemzsén* folyt le a generális vizitáció. Amott Pethő Gyula, itt Kriston Antal lelkészek vezetése mellett mindenek ékesen és szép renddel vannak.

Gyulaháza határában közel egymáshoz két domb emelkedik. Egyik a „Gyula”, a másik „Kharkász” ősdombja. E dombok között tartották az ősmagyar korban a perdöntő bajvívásokat.

Gemzsének érdekessége az, hogy ősi remekművű fatornyja a templomtól csaknem egy kilométeres távolságban van. Egyik a falu nyugati, másik a keleti végében.

Június 1-ét *Szabolcsbákán* töltötte a generális vizitáció. Az istentiszteletet Püspök úr a templom melletti szabadtéren tartotta, mert a templomot közveszélyes állapotban levő tetőzete és omladozó mennyezete miatt a hatóság már két évvel ezelőtt bezáratta. A kis gyülekezet önjelölt nem is képes a jelentékeny összeget igénylő templomújításra, mert az egyébként is szerényebb birtokú egyháztagok túlnyomó részének Gyulaháza határában van az ingatlan-sága s így saját egyházukban fekvőségük nincs. Kívánatos volna, ha a szegény egyházközséget közalapi tőkesegéllyel lehetne megsegíteni. Bakó Gyula az ügybuzgó fiatal lelkész mindent megmozgat az elárvult, templom nélküli gyülekezet felvirágzásáért.

(Vége következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Dr. Baltazár Dezső püspök folyó évi július és augusztus hónapokban kihallgatást nem tart, magánügyeket írásos megkeresésekre sem intézhet, magánlevelekre nem válaszolhat. Püspöki Hivatal.

Meghívó. A debreceni egyházmegye által a Tisza István-Tudományegyetem theologiai tanárkarának szíves közreműködésével rendezendő lelkészi továbbképző tanfolyamot szeptember hó 25—30. napjain tartjuk Debrecenben, a következő rendben: Szeptember 25, hétfő d. u. 4 órakor megnyitó áhitat. 5—6-ig előadás. 6—7-ig megbeszélés. 7—8-ig vacsora. 8—9-ig bibliatanulmányozás. Szeptember 26., 27., 28., 29. (kedd, szerda, csütörtök, péntek) napjain d. e. 10—1-ig előadás. Az előadó professzorok nevét, valamint a témákat később közöljük. 1—2-ig ebéd. 2—5-ig szünet. 5—7-ig megbeszélés. 7—8-ig vacsora. 8—9-ig bibliatanulmányozás. Szeptember 30-án, szombaton d. e. 1/2 10—11-ig összbenyomások megbeszélése, továbbiakra kívánságok előterjesztése. 11—1/2 12 óráig záróáhitat. Az összejöveteleket a Kollégiumban, az Oratóriumban tartjuk. 40—50 személynek sikerült lakást biztosítanunk a kollégiumi internátusban, napi 50 fillérért. Akik itt nyernek lakást, azok hozzanak magukkal lepedőt, kispárnát és plaidet. A Pannónia-szállóban lehet lakást kapni naponta 1.80 P-ért. A kollégiumi konviktusban, háromszori étkezésel, 80 fillérért kapunk naponként ellátást. Kívánatos, hogy mindnyájan együtt étkezzünk. Jelentkezési díj a Debrecenben lakóknak 2 P, másoknak 1 P. Jelentkezni lehet augusztus 15-ig Ördög Lajos pocsaji (Bihar m.) lelkipásztor testvérünkénél. A jelentkezéskor meg kell írni, hogy a jelentkező hol kíván lakni és étkezni, azután mindenféle díj (jelentkezési, lakás és ellátási) beküldendő. A tanfolyam szellemi ügyeit dr. Révész Imre egyetemi professor (Debrecen, Magoss György-tér 14. sz.), a gazdasági ügyeket pedig Ördög Lajos pocsaji és dr. Szász Imre monostorpályi lelkipásztorok végzik. A tanfolyamra minden rendű lelkésztestvérünket szeretettel hívunk és várunk. Az *előkészítő-bizottság*.

A debreceni egyetem új rektora dr. Varga Zsigmond theologiai professor lett.

Új theologiai doktorok. Szabó Zoltán sárospataki theologiai tanár június 10-én summa cum laude fokozattal theologiai doktorrá avattott. — Benedek Sándor magyarátdi lelkész a theologiai tud. gyakorlati szakcsoportjából magna cum laude fokozattal június 23-án doktori szigorlatot tett.

A debreceni theologusoknak június 11-én délelőtt évzáróistentisztelet volt úrvacsora-

osztással, a Kollégium oratóriumában, amelyen a theológusok és a professzorok nagyszámmal vettek részt. Az Igét dr. Kállay Kálmán egyet. tanár hirdette, az úrvacsoraosztási beszédet dr. Révész Imre e. i. dékán mondta.

Református községekben minden község-házán készülő okmányra árvabélyeget! Egy-két fillérekből hegyre várat így építhetünk.

Hivatalos értesítés.

A Tiszántúli Református Egyházkerület Püspökétől.

1846—1933. szám.

Körlevél

a kebelbeli esperesi és lelkészi hivatalokhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1933 május hó 18-án 5500—1933. II. sz. alatt kelt iratával újólag szabályozta a lelkési illetménykiegészítések (kongrua, korpótlék és családi pótlék) iránti igények bejelentésének módozatait, illetőleg a járandóságok utalványozásának a bejelentés időpontjától függő feltételeit.

E rendeletet szószerinti szövegben amidőn az alábbiakban közlöm, egyben jelzem, hogy fontos egyházi érdek fűződik ahhoz, hogy a rendelet tartalmát minden érdekelt megismerje s ahhoz szigorúan alkalmazkodjék.

A szóban levő rendelet szövege a következő:

„Az illetékes tényezőkkel lefolytatott tárgyalásaim eredményeként a lelkési illetménykiegészítések (kongrua, korpótlék és családi pótlék) iránti igények bejelentésének módozatait, illetőleg e járandóságok utalványozásának a bejelentés időpontjától függő feltételeit a következőkben állapítom meg:

a) A kongrua szempontjából:

Az állását újonnan elfoglaló lelkész kongruája csak abban az esetben utalványozható visszamenőleg az állás elfoglalása napjától, ha az állás betöltése a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz az állás elfoglalása napjától számított 3 hónapon belül bejelentetik és a lelkész kongrua kérelme a szükséges okmányok (választási jegyzőkönyv, a lelkész képesítését és magyar állampolgárságát igazoló okmányok, az állás elfoglalása napját igazoló esperesi bizonyítvány és az A) minősítési iv) csatolása mellett az állás elfoglalása napjától számított három hónapon belül a vezetésem alatti minisztériumba tényleg beérkezik. Az ezen előírt időn túl érkező bejelentések késedelmesen érkezetteknek tekintetnek, késedelmes bejelentés esetén pedig a kongrua csak a hozzám történt beje-

lentes beérkezése napjától kezdődőleg utalványozható.

b) A korpótlék szempontjából:

A korpótlék igény mindenkor csak első ízben, tehát csak az első korpótlékre nézve jelentendő be, a további (a II., III., IV. és V.) korpótlékre vonatkozó igények pedig a vezetésem alatt álló minisztérium által mindenkor külön kérés nélkül hivatalból állapíttatnak meg. Az első korpótlékre vonatkozó igények — a vonatkozó szolgálati bizonyítványok csatolása mellett — mindenkor a korpótlék szempontjából beszámítható szolgálati idő ötödik évének betöltését követő július, vagy január 1-ig, tehát az első korpótlékre vonatkozó igény megnyíltáig — lehetőleg azonban már ezt megelőzőleg két-három hónappal — jelentendő be abból a célból, hogy az esedékessé váló I. korpótlékok itteni részről idejekorán legyenek kiutalhatók. Ily bejelentéseknél mindenkor igazolandó, hogy az I. korpótlékért folyamodó lelkész a rendes lelkészi képesítését, mely napon szerezte meg.

Azokat a korpótlék igényeket, melyek az igénynek július, vagy január hó 1-én történő megnyíltá után jelentetnek hozzám be: késedelmesen bejelentetteknek kell tekintenem; késedelmes bejelentés esetén pedig a korpótlék a fennálló szabályok értelmében csak a bejelentésnek a minisztériumhoz történt beérkezése napjától kezdődőleg utalványozható.

Újból hangsúlyozom, hogy az 1932. évi július hó 1-től 1933. évi június hó 30-ig terjedő időtartam a lelkési korpótlékre igényt adó szolgálati idő be nem számítható. (Így pl. az a lelkész, aki az 1913. évi XXXVIII. tc. 3. §-a értelmében korpótlékre igényt adó szolgálatának 1934. évi július hó 1-ig az ötödik évét tölti be: 1933. évi július hó 1-ig — a szóban levő egy év kiesése folytán — korpótlék szempontjából beszámítható szolgálatának tényleg nem az ötödik, hanem csak a negyedik évét fogja betölteni s így az I. korpótlékre tényleg csak 1934. évi július hó 1-től lesz igényjogosult.)

c) A családi pótlék szempontjából:

Az újszülött gyermek utáni családi pótlék annak a hónapnak az első napjától kezdve jár, amelyben a gyermek született — feltéve, hogy ez a bejelentés a gyermek születésétől számított 30 napon belül az illetékes esperesi hivatalhoz tényleg beérkezik.

Ezen időponton túl történő, vagyis késedelmes bejelentés esetén azonban a gyermek utáni családi pótlék csak a bejelentés napját követő hó 1-től kezdődőleg utalványozható.

A lelkéssel közös háztartásban élő törvényes feleség után a családi pótlék — feltéve, hogy a feleség nem áll az államnál, vagy az állammal viszonyosságban álló hatóságnál, hivatalnál, intézetnél stb. tényleges szolgálatban, sem ilyenektől nyugellátást nem élvez — annak a hónapnak az első napjától kezdve jár, amelyben a lelkész felesége utáni családi pótlék

igénybejelentése, vagy kérvénye az illetékes esperesi hivatalhoz tényleg beérkezik.

A beérkezés napja úgy a gyermek, mint a feleség utáni családi pótlék iránti kérelmeknél egyházhatalossággal mindenkor igazolandó.

Végül felkérem a Nagyméltóságú Elnökséget, méltóztassék a saját hatáskörében oda-hatni, hogy az érdekelt lelkészek részéről az illetékes esperesekhez az előírt 30 napon belül benyújtandó családi pótlék-kérelmek a lelkészek érdekében, de egyúttal az itteni adminisztráció érdekében is mindenkor soronkívül továbbíttassanak a Nagyméltóságú Elnökséghez, hogy azok a Nagymélt. Elnökség részéről is soronkívül legyenek elem terjeszthetők, mert az igény megszerzésétől (gyermeknél a születés napjától, feleségnél pedig a házasságkötés napjától) számított három hónapon túl érkező családi pótlék-igénybejelentések, mint késedelmesen érkezettek fognak elbíráltatni.

Konkrét esetekben a jövőre nézve a fenti rendelkezések irányadók.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1933 június 10.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A Tiszántúli Református Egyházkerület Püspökétől.

1943—1933. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

Az érdekeltekkel leendő közlés kérésével tudatom, hogy az I. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéül 1933. évi október hó 3. (kedd) délelőtt 8 órát, a II. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat kezdetéül 1933. évi október hó 6. (péntek) délelőtt 8 órát tűztem ki. Mindkét vizsgálat a debreceni Kollégium épületében tartatik.

Az I. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat október hó 2-án (hétfőn) délután 3 órától, a II. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat október hó 5-én (csütörtökön) délután 3 órától kezdődőleg tartatik.

Az I. vizsgálatra jelentkezni kell október hó 2-án (hétfő) délelőtt 11 órakor a lelkészképzőintézeti igazgatónál, ennek hivatalában (Kollégium).

A II. vizsgálatra jelentkezni kell október hó 5-én (csütörtökön) déli 12 órakor az egyházkerületi lelkési főjegyzőnél, a püspöki hivatalban.

Mind az I., mind a II. vizsgálatra jelentkezők a vizsgálatot megelőzőleg egy hónappal tartoznak okmányaik (theologiai végbizonyítványok, illetőleg I. lelkészképesítő vizsgálati bizonyítvány; az összes szolgálati bizonyítványok a theol. tanfolyam bevégezése, illetőleg az

I. lelkészképesítő vizsgálat letétele óta) a lelkészképzőintézeti igazgatóhoz, illetőleg az egyházkerületi főjegyzőhöz (Makláró Károly lelkészhez, Kunhegyes) beküldeni, hogy az esetleges hiányok pótlására idő álljon rendelkezésre.

Felkérem nagytiszteletű esperes urat arra is, hogy amennyiben a vizsgálatot megelőző hónapban valamelyik jelölt ellen fegyelmi eljárás tétetnék folyamatba, úgy erről a vizsgálat idejét megelőzően, hozzám jelentést tenni méltóztassék.

Debrecen, 1933 június hó 16.

Atyafiságos szeretettel

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A Tiszántúli Református Egyházkerület Püspökétől.

1969—2052. szám.

Körlevél

a kebelbeli összes egyházi és iskolai hatósághoz.

Az Egyetemes Konvent május 3—5. napjain tartott ülésének jegyzőkönyve már szétküldetett s az minden egyházi és iskolai hatóságnak rendelkezésére áll.

Mellőzöm azért az egyházi és iskolai hatóságokat közvetlenül érdeklő határozatoknak szövegszerinti közlését, hanem tudomásulvétel és megfelelő elintézés meghagyásával ezúton és ebben a formában hívom fel a figyelmet a 104., 110—113., 115., 120., 126., 131., 133., 134., 156., 157., 159., 180., 181., 183., 184., 185., 187., 242., 251., 254. és 259. számok alatt hozott határozatokra.

Debrecen, 1933 június 10.

Atyafiságos szeretettel:

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A Tiszántúli Református Egyházkerület Püspökétől.

1897/1901—1933. szám.

Körlevél.

Tudomásulvétel céljából felhívom a kebelbeli nagytiszteletű esperes urak és valamennyi tanintézet tekintetes igazgatóságának figyelmét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiadásában megjelenő „Hivatalos Közlöny” f. hó 1-én megjelent 11. számában közzétett alábbi rendeletekre:

29,400—1933. V/a. 1. sz. A Magyar Könyvnap megtartása.

76,078—1933. VII/a. sz. A következő: 1933—34. tanévben használatba vehető tan- és segédkönyvek jegyzéke.

28,601—1933. V/a. sz. Érettségi vizsgálati utasítás.

29,384—1933. V/a. 1. Az irodai gyorsírás és beszédírás tanítási anyaga.

49,922—1933. sz. Az iskoláknak gyermeknyaraltatás céljaira leendő átengedése.

Atyafiságos szeretettel:

Debrecen, 1933 június 15.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

1865—1933. szám.

Pályázat.

a halálozás folytán megüresedett hajdúnánási református egyház lelkészi állására.

Az állás díjlevele a következő:

1. Természetbeni lakás.
2. 2400 aranykorona készpénz az egyház pénztárából.
3. 75 kat. szántóföld és 23,614 osztatlan hold legelő haszonélvezete, melynek állami adóját és pótlékait a vagyon, jövedelem és egyházi adó kivételével az egyház fizeti.
4. Temetési stóla.

Ha ez a díjlevél marad érvényben ez esetben a megváltandó beruházás kertváltság címén 358 P és tanyamegváltás címén 184 P. összesen 542 P.

A presbitérium a pályázati hirdetménybe ezen régi díjlevél mellett ezen állás új díjlevelének közlését is kéri, mely az egyházmegyéhez jóváhagyás végett felterjesztett. Ezen díjlevél-tervezet szerint az új lelkész fizetése volna:

1. Természetbeni lakás, a meglevő lelkészlak kerttel.

2. A mindenkori állami fizetési rendszer VIII. fiz. osztály 3. fokozatával kezdődő fizetés az állami előlépési határidők szerint VI. fiz. osztály 1-ső fokozatáig való előmenetellel, havi előleges részletekben fizetve, ugyanazon terhekkel, illetve levonásokkal, melyek az állami tisztviselőktől levonatnak, tehát ugyanazon kifizetendő összegekkel, amelyek az illető fizetési osztály és fokozatban lévő állami tisztviselőnek ténylegesen kifizettetik. Az előlépés szempontjából a második lelkészképesítő bizonyítvány keltét követő január hó 1. napjától teljesített papi jellegű egyházi szolgálat beszámíttatik a más helyen eltöltött szolgálatok után is.

3. Temetési stóla.

Ha a választás befejezése után a megváltandó lelkész az új díjlevél szerint kapja fizetését ez esetben a megváltandó beruházás 358 P.

Az állás 1933 augusztus 1-én elfoglalandó. Pályázati kérvények a törvényben előírt

felszereléssel Mészáros Lajos h. esperes, Sáp (Bihar m.) küldendők.

Pályázat ideje lejár 1933 július 16-án déli 12 órakor.

Debrecen, 1933 június 12.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázati hirdetmény.

A hajdúnánási református reál-gimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet egy német-latin, esetleg német-magyar, vagy német-francia helyettesitanári állásra a szabályszerű illetményekkel, mely szeptember 1-én foglalandó el. Az okmányokkal felszerelt kérvényt a reál-gimnázium igazgatóságához július 20-ig kell benyújtani.

Az igazgatóság.

Pályázat.

A nagylónyai (Szabolcs m.) református egyház iskolaszéke pályázatot hirdet elhalálozás folytán megüresedett orgonista-kántortanítói állásra. Javadalom: 3 szobás lakás, kert, mellék-helyiségek, 21 kat. hold szántóföld, 2034 liter (15 q) búza természetben, 8 öl tűzifa, vagy ennek mindenkori beszerzési ára, ennek beszállítása természetben, 130 pengő pénz, stóla és államsegély. Értékegység: 46. Kötelesség: I—VI. osztályú vegyes iskola és ismétlősök tanítása, kántori teendők végzése, ifjúsági egyesület és énekkar vezetése, belmissziói munkában segédkezés, presbitéri jegyzőkönyv vezetése, lelkész akadályoztatása esetén szószéki helyettesítése. Pályázati határidő július 15. Próba-éneklés felszólításra július 30-ig, vasárnapokon, önköltségen. Kérvények okmányokkal és válasz-bélyeggel felszerelve lelkészi hivatalhoz küldendők. Állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Pályázat.

A hódmezővásárhelyi református leányliceumban az 1933—34. tanévben egy természetrajz-földrajz szakos helyettesitanári állás kerül betöltésre. Pályázhatnak egy évre református vallású, okleveles középiskolai tanárnők. Fizetés törvényszerű. A megválasztott köteles az esetleg felállítandó internátusban a tanári felügyeletet vállalni. A kellően felszerelt folyamodványok a református leányliceum igazgatóságához küldendők folyó évi július 1-ig.

Márton Árpád sk.,
igazgató tanácsi elnök.

TARTALOM: K. B.: Megint a papok. — R. I.: Főgondnoki beszéd és püspöki cselekedet. — M. K.: Generális vizitáció a felszabolcsi egyházmegye keleti felében. — Különfélék. — Hivatalos értesítés: Körlevelek. — Pályázatok.

Laptulajdonos: **Dr. KUN BÉLA.**

Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYET DR. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormány-díszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kitűnő tűtöképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.
Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, dísznőző-kések, husvágó-gépek.
Telefon 6. és 15-48.

Konfirmáció

előkészítésére ajánljuk
a következő tankönyveket:

- Ferenczy Gyula: Konfirmációi káté. 1-20 P
- Halmi János: „ „ „ —60 P
- Nagy István: „ „ „ —20 P
- Soltész János: „ „ „ —40 P
- Szoboszlai Papp István—Révész Bálint:
Konfirmációi káté, átdolgozta:
Sz. Szabó József (79. újonnan
átdolgozott kiadás) —30 P

Konfirmációi emléklapok

izléses kivitelben
08 és 12 fillér darabonként.

**Konfirmációra
legalkalmasabb ajándék:**

- Dr. Erdős Károly:**
Az én vallásom . . . —60 fillér
- Dr. Révész Imre:**
Öntudatos hit . . . —40 „

Zsoltárok, imakönyvek és szent Bibliák
dús választékban kaphatók

„Méliusz“

könyvkereskedésben

DEBRECEN,

Ferenc József-út 26. szám alatt